

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ស្តីពី

**របាយការណ៍សង្ខេបធនធានលើកទី២ នៃការឃ្នាំមើលរដ្ឋសភា និងតំណាងរាស្ត្រ
នៃនីតិកាលទី៥**

Vision: A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

ទស្សនៈវិស័យ ៖ ដើម្បីឱ្យការបោះឆ្នោតមានគុណភាព និងលើកកម្ពស់ប្រជាធិបតេយ្យ។

ក្នុងរយៈពេលចាប់ពីខែមករា ដល់ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥ ការសង្កេតឃើញថា សកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការជំនាញរដ្ឋសភា និងចំនួនសកម្មភាពចុះមូលដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រមានភាពល្អប្រសើរជាងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងដើមនីតិកាលនេះ។ ផ្ទុយទៅវិញការពិភាក្សា និងអនុម័តច្បាប់ហាក់មិនសូវមានគុណភាព និងធ្វើឡើងដោយប្រញាប់ប្រញាល់។ ខាងក្រោមជារបាយការណ៍រកឃើញចំណុចសំខាន់ៗ។

ការចុះមូលដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ: ក្នុងរយៈពេលនេះមានតំណាងរាស្ត្រចំនួន៧០រូប មកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ បានចុះធ្វើសកម្មភាពក្នុងមូលដ្ឋានចំនួន១១២លើក។ បើប្រៀបធៀបក្នុងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំទី១ នៃនីតិកាលទី៥នេះ ការសង្កេតឃើញថា ចំនួនសកម្មភាពមានការកើនឡើង ប៉ុន្តែចំនួនតំណាងរាស្ត្រធ្វើសកម្មភាពមានការថយចុះតិចតួច ដែលក្នុងរយៈពេលនោះមានតំណាងរាស្ត្រចំនួន៧៤រូប ចុះធ្វើសកម្មភាពបានចំនួន៤០០លើក។ មូលហេតុសំខាន់នៃការកើនឡើងនៃចំនួនសកម្មភាព ជាពិសេសតំណាងរាស្ត្រពីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិព្រោះថា ក្រុមតំណាងរាស្ត្រទាំងនោះបានចូលរដ្ឋសភា ដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការធ្វើសកម្មភាពជាងក្នុងនាមជាបេក្ខជនជាប់ឆ្នោតតំណាងរាស្ត្រ។

រយៈពេល៦ខែ ដើមឆ្នាំទី២ នៃនីតិកាលទី៥នេះ ខុមហ្វ្រែលទទួលបានព័ត៌មានពីការចុះមូលដ្ឋានរបស់តំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាចំនួន ៣៨រូប ចុះធ្វើសកម្មភាពក្នុងមូលដ្ឋានបានចំនួន ៨៥លើក។ ចំណែកគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ មានតំណាងរាស្ត្រចំនួន ៣២រូប បានចុះធ្វើសកម្មភាពក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនចំនួន ៥២៧លើក។

សកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការជំនាញរបស់រដ្ឋសភា: សកម្មភាពរបស់គណៈកម្មការជំនាញមានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ទាំងគណៈកម្មការជំនាញដឹកនាំដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ដែលក្នុងរយៈពេលនេះមានសកម្មភាពរហូតដល់ ៤៥លើក។ រដ្ឋមន្ត្រីចំនួន ៨រូប ត្រូវបានហៅមកបំភ្លឺដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងគណៈកម្មការជំនាញរដ្ឋសភា និងនៅក្នុងក្រសួងសាមី។ គួរបញ្ជាក់ថា សកម្មភាពដែលខុមហ្វ្រែលបានរាប់បញ្ចូលរួមមាន ការកោះអញ្ជើញរដ្ឋមន្ត្រីមកបំភ្លឺក្នុងគណៈកម្មការជំនាញ និងជួបពិភាក្សានៅសាមីក្រសួងពាក់ព័ន្ធ សកម្មភាពទទួលពាក្យបណ្តឹងពីប្រជាពលរដ្ឋ និងការចុះជួបពិភាក្សាការងារជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬ/និងប្រជាពលរដ្ឋ ឬតំណាងអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងព្រមទាំងសកម្មភាពចុះទៅដល់កន្លែងដែលមានទំនាស់ផ្សេងៗ។

ដំណើរការប្រជុំពេញអង្គរបស់រដ្ឋសភា: រដ្ឋសភាបានបើកសម័យប្រជុំពេញអង្គសាមញ្ញ១លើក និងវិសាមញ្ញ១លើក ដែលមានកិច្ចប្រជុំសរុបចំនួន ១០លើក។ របៀបវារៈចំនួន១៥ ត្រូវបានរដ្ឋសភាលើកមកពិភាក្សា និងអនុម័តហើយក្នុងនោះរួមមានការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសមាជិក គ.ជ.ប និងសមាជិកគណៈកម្មការជំនាញរដ្ឋសភា។

ក្នុងចំណោមកិច្ចប្រជុំទាំងនោះ មានអ្នកតំណាងរាស្ត្រចំនួន ២៧រូប បានឡើងមកបញ្ចេញមតិ ដោយប្រើប្រាស់ថេរវេលាសរុប៥៥០នាទី។ អំពីគុណភាពនៃការពិភាក្សាវិញ ការសង្កេតឃើញថា ហាក់មិនសូវមានគុណភាព និងធ្វើឡើងដោយប្រញាប់ប្រញាល។ ជាក់ស្តែងដូចជាការពិភាក្សា និងអនុម័តសេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត និងសេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ មានតែតំណាងរាស្ត្រម្នាក់គត់គឺលោក សម រង្ស៊ី បានឡើងបញ្ចេញមតិ។ ខ្លឹមសារនៃការបញ្ចេញមតិផ្ដោតលើការសរសើរអំពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ក្រុមការងារតាក់តែងច្បាប់របស់គណបក្សទាំងពីរ ហើយអ្វីដែលគួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍ទៀតនោះគឺការស្នើមិនឲ្យអ្នកតំណាងរាស្ត្រផ្សេងទៀតឡើងបញ្ចេញមតិយោបល់។ វាជាបទពិសោធន៍មិនល្អមួយ ដែលប្រធានក្រុមមតិភាគតិចនៃរដ្ឋសភាបានស្នើឡើងបែបនេះ ព្រោះថាវាផ្ទុយពីគោលបំណងនៃកិច្ចប្រជុំរដ្ឋសភាដែលអ្នកតំណាងរាស្ត្រគួរធ្វើការពិភាក្សា សួរដេញដោល និងឈានទៅការស្នើឲ្យមានកែសម្រួល ឬធ្វើការបកស្រាយនូវខ្លឹមសារមួយមិនច្បាស់លាស់ព្រោះថា សេចក្តីស្នើច្បាប់ទាំងពីរនេះ មានចំណុចអវិជ្ជមានមួយចំនួនដែលភាគីពាក់ព័ន្ធបានស្នើឲ្យអ្នកតំណាងរាស្ត្រធ្វើការកែសម្រួល។

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ចំនួនពីរ ត្រូវបានអនុម័តមានសំឡេងតែមួយគណបក្សគឺគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ហើយសេចក្តីស្នើច្បាប់សំខាន់ចំនួនពីរ ត្រូវបានអនុម័តដោយមិនមានការពិភាក្សាលើខ្លឹមសារច្បាប់។ ដោយឡែកការពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដ៏ចម្រូងចម្រាសស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អ្នកតំណាងរាស្ត្រឡើងបញ្ចេញមតិបានដើរតួនាទីដូចអ្នកការពារច្បាប់គឺធ្វើការពន្យល់នូវចំណុចវិជ្ជមាននៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ នៅស្របពេលដែលមជ្ឈដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិធ្វើការរិះគន់ថា ច្បាប់នេះបានរឹតត្បិតសិទ្ធិ សេរីភាពរបស់អង្គការ សមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។

ការចេញលិខិតអន្តរាគមន៍របស់តំណាងរាស្ត្រ: ក្នុងរយៈពេលនេះ ការសង្កេតឃើញថា មានលិខិតរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រចំនួន២២ច្បាប់ បានធ្វើទៅស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ និងគណៈកម្មការរបស់រដ្ឋសភាក្នុងគោលបំណងស្នើវិធានការ/អំពាវនាវដើម្បីចាត់វិធានការ ឬ/និងអន្តរាគមន៍ទៅលើបញ្ហានានារបស់ប្រជាពលរដ្ឋម្ចាស់ឆ្នោត។ ក្នុងចំណោមលិខិតទាំង២២ច្បាប់នោះ ខុមហ្វ្រែលបានទទួលព័ត៌មានថា មានលិខិតចំនួន៤ច្បាប់ ទទួលបានការឆ្លើយតបពីរាជរដ្ឋាភិបាល។ ជាមួយគ្នានេះមានលិខិតចំនួន៣ច្បាប់ ត្រូវបានបដិសេធមិនធ្វើការបញ្ជូនដោយប្រធានរដ្ឋសភាផងដែរ ដែលករណីនេះត្រូវបានពិនិត្យឃើញថា ជាការប្រើសិទ្ធិអំណាចជាប្រធានរដ្ឋសភាហួសព្រំដែន។

ជាលើកទី១ ក្នុងអាណត្តិទី៥នេះ តំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមណ្ឌលខេត្តរតនគិរី បានចេញលិខិតអន្តរាគមន៍ស្នើដកតំណែងអភិបាលក្រុងបានលុង ដែលជាមន្ត្រីមកពីគណបក្សដូចគ្នា ក្រោយមានការប្តឹងពីប្រជាពលរដ្ឋករណីប្រើអំណាចបំពានលើប្រជាពលរដ្ឋ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម៖

ឈ្មោះ	លេខទូរស័ព្ទ
• លោក កន សារ៉ាង្ស	០១១ ៨៨៤ ៨៤០
• លោក ស៊ុន ទិត្យសីហា	០១២ ២៥២ ៦៦១